

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/28/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6222200133
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6222200133.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, vo veci starostlivosti o maloleté deti: Q. G., nar. XX. XX. XXXX, K. G., nar. XX. XX. XXXX a M. G. nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX M. S. XX, t. č. D. X, XXX XX N. E., zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, deti rodičov: matka Q. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. S. XX a otec Q. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom N. E., t.č. bytom D. X, N. E., za účasti Krajskej prokuratúry Banská Bystrica, Partizánska cesta 1, 975 62 Banská Bystrica, o návrhu matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a návrhu Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš na uloženie výchovných opatrení, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 08.06.2022, č.k. 14P/10/2022-88, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v I. výroku o zvýšení výživného, v IV. výroku v časti zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti otca a v V. výroku o trovách konania z r u š u j e a vec mu v tomto rozsahu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/150/2021-45 zo dňa 27. 05. 2015 vo výroku o výživnom na maloletých Q., K. B. M. tak, že otec maloletých Q. G., H.. XX. XX. XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. detí G. Q. H.. XX. XX. XXXX, K. H.. XX. XX. XXXX B. M. H.. XX. XX. XXXX zvýšeným výživným v sume 75 Eur mesačne na každého z nich, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky Q. T., H.. XX. XX. XXXX, počnúc dňom 08. 06. 2022.

II. Súd n a r i a d ť u j e nad výchovou maloletých detí G. Q., H.. XX. XX. XXXX, K., H.. XX. XX. XXXX B. M., H.. XX. XX. XXXX dohľad.

III. Súd u k l a d á maloletým deťom G.Z. Q., H.. XX. XX. XXXX, K. H.. XX. XX. XXXX B. M. H.. XX. XX. XXXX a ich matke Q. T. H.. XX. XX. XXXX výchovné opatrenie spočítavajúce v povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko psychologických služieb ÚPSVaR Veľký Krtíš v časoch a dátumoch podľa určenia úradu práce.

IV. Súd v konanie v časti osobnej starostlivosti a v časti návrhu na uloženie napomenutia maloletým z a s t a v u j e .

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že matka výslovne uviedla, že netrvá na zmene osobnej starostlivosti maloletých, preto súd v tejto časti konanie zastavil podľa ust. § 29 ods. 1 CMP. Súd nevidel dôvod pokračovať v tejto časti konania, keď otec sám uviedol, že nemá vhodné podmienky na to, aby starostlivosť o maloletých prevzal, a preto maloletí naďalej zotrvávajú v osobnej starostlivosti

matky, ako bolo určené posledným rozsudkom. Zároveň po vykonanom dokazovaní zaviazal otca prispievať na výživu maloletých detí zvýšeným výživným. Výrokom III. predmetného rozsudku uložil matke a maloletým deťom povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Veľký Krtíš v časoch a dátumoch podľa určenia úradu práce, a to na návrh okresnej prokuratúry. Okresný súd za súčinnosti s opatrovníkom bude priebežne posudzovať a vyhodnocovať priebeh tohto výchovného opatrenia a následne rozhodne o jeho prípadnom zrušení alebo zmene. Nelimitoval uvedené výchovné opatrenie na dobu 6 mesiacov, tak ako to navrhla okresná prokuratúra, nakoľko v súčasnosti, kedy je vzťah medzi matkou a maloletými deťmi výrazne narušený, nedá sa presne predpokladať, ako dlho bude odstránenie vzniknutej situácie trvať. Nakoľko okrem problému komunikácie medzi maloletými a matkou sú na strane maloletých aj ďalšie výchovné problémy, pričom maloletý Q. je v súčasnosti stíhaný za dva trestné činy a deti majú problémy s prospechom v rámci školy, preto okresný súd výrokom II. napadnutého rozsudku nariadil nad výchovou maloletých detí aj dohľad. Vzhľadom na to, že okresná prokuratúra zobrala späť svoj návrh na uloženie napomenutia, súd konanie v súlade s ust. § 29 ods. 1 CMP výrokom IV. rozsudku v tejto časti konanie zastavil. Rozhodnutie oprel o ust. § 75 ods. 1, 3; § 78 ods. 1, § 62 ods. 4; § 77 ods. 1; § 37 ods. 2 Zákona o rodine. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 52 CMP.

3. Proti rozsudku sa odvolal otec, a to proti výroku ohľadom osobnej starostlivosti o maloleté deti (IV. výrok) ako aj do I. výroku ohľadom zvýšeného výživného. Rozsudok žiadal zmeniť tak, že súd maloleté deti zverí do jeho osobnej starostlivosti a upraví aj vyživovaciu povinnosť zo strany matky voči maloletým deťom. Rozsudok žiadal v tejto časti zrušiť. V odvolaní uviedol, že v čase rozhodovania okresného súdu nemal vytvorené podmienky na to, aby zabezpečil deťom bývanie. Situácia sa od toho času zmenila tým spôsobom, že si prenajal práve z tohto dôvodu dvojizbový byt, aby vedel zabezpečiť deťom bývanie a tak splniť podmienku, aby mu boli deti zverené, a aby došlo k zmene osobnej starostlivosti o maloleté deti. O uvedenej situácii informoval aj kolízneho opatrovníka.

4. Matka maloletých detí, kolízny opatrovník, Okresná prokuratúra Veľký Krtíš sa k odvolaniu otca nevyjadřili.

5. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu v I., IV., V. výroku podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Preskúmaním veci v napadnutom I. a IV. výroku v časti osobnej starostlivosti o maloleté deti a zvýšenom výživnom odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie v tejto časti nie je správne vzhľadom na nové skutočnosti uvádzané otcom v podanom odvolaní. V čase rozhodovania okresný súd vychádzal z toho, že otec maloletých detí nemá vytvorené vhodné podmienky na to, aby starostlivosť o maloleté deti prevzal tak, ako to navrhla matka, a preto naďalej ponechal maloleté deti v osobnej starostlivosti matky, v zmysle posledného rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 7P/150/2014-45 zo dňa 27.05.2015. Otec však v odvolaní uviedol, že uvedené skutočnosti už nie sú aktuálne, nakoľko si zabezpečil bytové podmienky na to, aby mu boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti. Maloleté deti už odo dňa 30.06.2022 bývajú spolu s ním v podnájme na ulici S., o čom informoval aj kolízneho opatrovníka maloletých detí. Zároveň otec podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní vzhľadom na uvedené skutočnosti a odvolací súd po prešetrení pomerov v domácnosti otca vo veci nariadil neodkladné opatrenie uznesením č.k. 15CoP/31/2022 - 136 dňa 03.08.2022, ktorým dočasne zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal platiť výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa mesačne vždy do 25. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám otca, počnúc doručením uznesenia. Zároveň odvolací súd určil, že uvedené opatrenie trvá do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Odvolací súd mal preukázané listinnými dôkazmi - Správou z prešetrenia pomerov v domácnosti otca, že maloleté deti sa od 30.06.2022 nachádzajú v domácnosti otca, kedy si ich otec vyzdvihol z domácnosti matky, a to aj s najmladším synom M., nar. XX.XX.XXXX. Zo správy od kolízneho opatrovníka vyplynulo, že maloleté deti majú vytvorené u otca vhodné podmienky pre svoj zdravý osobnostný vývin a otec s deťmi nemá absolútne žiadne výchovné problémy, deti ho rešpektujú a poslúchajú a dodržiavajú vzájomne stanovené pravidlá. Maloleté deti v rámci pohovoru s kolíznym opatrovníkom uviedli, že si želajú zostať v starostlivosti a domácnosti otca, nakoľko sa pri ňom cítia oveľa lepšie ako pri matke, s ktorou mali v poslednom období veľmi narušený vzťah. Z uvedeného teda jednoznačne vyplýva, že tak na strane matky, otca ako aj na strane maloletých detí nastali nové skutočnosti a došlo u ich k zmene pomerov. Miesto súčasného pobytu maloletých detí je iné ako v čase rozhodovania okresného súdu, keď maloleté deti bývajú u otca a chcú zotrvať v jeho osobnej starostlivosti. Odvolanie otca z uvedených dôvodov odvolací súd považoval za plne dôvodné, a preto odvolací súd musel napadnuté rozhodnutie v I., IV. a V. závislom výroku zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Okresný súd, ako súd prvej inštancie, v ďalšom konaní bude povinný opätovne podrobne vypočítať všetkých účastníkov konania, v prípade potreby zväži aj výsluch maloletých detí, poprípade dá tiež opätovne prešetriť pomery u otca, či náhodou nedošlo k zmene pomerov od 30.06.2022. Nakoľko deti už od 01.09.2022 nastúpili povinnú školskú dochádzku, okresný súd si vyžiada aj správy zo školy o správaní a prospechu maloletých detí, či skutočne došlo k pozitívnej zmene v ich správaní, tak ako to tvrdí otec v správe z prešetrenia pomerov zo dňa 20.07.2022. Všetky tieto okolnosti budú predmetom ďalšieho dokazovania a okresný súd v prípade potreby zväži prípadné ďalšie potrebné dokazovanie za účelom riadneho zistenia skutočného stavu veci. Po náležitom zistení všetkých rozhodujúcich skutočností a vykonaní dôkazov pre rozhodnutie o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, okresný súd opätovne rozhodne o tom, či návrhu matky vyhovie a maloleté deti zverí do osobnej starostlivosti otca a zároveň rozhodne o vyživovacej povinnosti k maloletým deťom. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností musí vždy prihliadnúť najmä na záujmy maloletých detí, ich citové väzby a vývinové potreby, ako aj stabilitu budúceho výchovného prostredia, to znamená, že súd vždy musí dbať na to, aby sa zabezpečili čo najpriaznivejšie podmienky pre zdarný a zdravý vývoj detí, ako aj ich citové väzby k tomu-ktorému z rodičov.

8. Zároveň odvolací súd zrušil aj závislý výrok o trovách konania (výrok V.). O trovách konania pred súdom prvej inštancie, ako aj o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí v súlade s § 396 ods. 3 CSP.

9. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).